

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 14Ps/30/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8125210119
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 03. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marcela Bineková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2026:8125210119.6

Uznesenie

Okresný súd Prešov v opatrovníckej veci A. B., C. D., narodenej XX.XX.XXXX, bytom E. F. XXX/XX, C., zastúpenej v konaní procesným opatrovníkom obcou Ražňany, za účasti navrhovaného opatrovníka doc. RNDr. Petra Solára, PhD., narodeného XX.XX.XXXX, bytom B. XXX, a za účasti blízkej osoby G. H., narodenej XX.XX.XXXX, bytom E. F. XXX/XX, C., o návrhu I. J. C., narodenej XX.XX.XXXX, bytom B. B. XXX, K., na nariadenie neodkladného opatrenia, t a k t o

rozhodol:

- I. návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a,
II. žiaden z účastníkov konania n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným súdu dňa 08.12.2025 a opraveným na pojednávaní dňa 16.02.2026 sa I. J. C. (ďalej ako „navrhovateľka“) domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd ustanovil jej mame A. B., narodenej XX.XX.XXXX, na čas do právoplatného skončenia konania o obmedzenie jej spôsobilosti na právne úkony vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 27Ps/18/2025, opatrovníka na zastupovanie

- v súdnom konaní vedeným na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 13C/44/2025 o neplatnosť darovacej zmluvy uzatvorenej jej mamou A. B., rodenou D., narodenou XX.XX.XXXX, bytom E. F. XXX, XXX XX C., ako darkyňou, a navrhovateľkinou sestrou G. H., rodenou B., narodenou XX.XX.XXXX, bytom E. F. XXX, XXX XX C., ako obdarovanou, ktorej predmetom sú nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXXX, k. ú. B., a to parcela registra KN „C“ č. XXX/X, o výmere 468 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, a stavba so súpisným číslom XX, druh stavby: Iná budova, popis stavby: BUDOVA, nachádzajúca sa na parcele registra KN „C“ č. XXX/X, o výmere 468 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, a o určenie, že jej mama A. B., C. D., narodená XX.XX.XXXX, bytom E. F. XXX, XXX XX C. je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX, k. ú. B., a to parcely registra KN „C“ č. XXX/X, o výmere 468 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, a stavby so súpisným číslom XX, druh stavby: Iná budova, popis stavby: BUDOVA, nachádzajúcej sa na parcele registra KN „C“ č. XXX/X, o výmere 468 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, vrátane udelenia plnomocenstva opatrovníkom ním zvolenému advokátovi,

- v súdnom konaní vedeným na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 29C/3/2026 o určenie neplatnosti odstúpenia A. B. od vyššie uvedenej darovacej zmluvy, vrátane udelenia plnomocenstva opatrovníkom ním zvolenému advokátovi,

- v katastrálnom konaní vedeným Okresným úradom Sabinov, katastrálnym odborom, pod sp. zn. K./XXXX, o povolenie vkladu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na liste vlastníctva č. XXXX, k. ú. B., a to parcele registra KN „C“ č. XXX/X, o výmere 468 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, a stavbe so súpisným číslom XX, druh stavby: Iná budova, popis stavby: BUDOVA, nachádzajúcej sa na parcele registra KN „C“ č. XXX/X, o výmere 468 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie.

Za opatrovníka navrhovateľka navrhla ustanoviť jej brata J. C. L. B., L..

2. Na pojednávaní dňa 16.02.2026 navrhovateľka opravila podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia tak, že navrhla ustanoviť jej mama A. B., do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 27Ps/18/2025, opatrovníka na zastupovanie v katastrálnom konaní vedeným Okresným úradom Sabinov, katastrálnym odborom pod sp. zn. K./XXXX a opatrovníka na zastupovanie v súdnych konaniach prebiehajúcich na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 13C/44/2025 a pod sp. zn. 29C/3/2026, hoci pôvodne v písomnom návrhu navrhovala, aby súd ustanovil A. B. opatrovníka aj na podanie žaloby o určenie neplatnosti darovacej zmluvy a na podanie žaloby o určenie platnosti/neplatnosti odstúpenia od darovacej zmluvy.

3. Podaný návrh navrhovateľka skutkovo odôvodnila tým, že jej mama A. B. je podľa lekárskeho správy osobou so zmiešaným stupňom demencie strednej intenzity, nie je spôsobilá samostatne konať pred súdom. Ďalej v návrhu uviedla, že jej mama ako darkyňa a jej sestra G. H. ako obdarovaná uzatvorili darovaciu zmluvu, ktorej predmetom sú nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXXX, k. ú. B., a to parcela registra KN „C“ č. XXX/X, o výmere 468 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, a stavba so súpisným číslom XX, druh stavby: Iná budova, popis stavby: BUDOVA, nachádzajúca sa na parcele registra KN „C“ č. XXX/X, o výmere 468 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie. Bol podaný návrh na vklad vlastníckeho práva podľa darovacej zmluvy, doposiaľ však nebol vklad povolený. Mama oznámila katastrálnemu úradu odstúpenie od predmetnej zmluvy. Na pojednávaní v konaní o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony dňa 12.11.2025 mama uviedla, že za svojho života zatiaľ nič nikomu nedarovala, a jej majetok by mali nadobudnúť jej deti až po jej smrti. V súčasnej dobe stále prebieha na Okresnom úrade Sabinov vkladové konanie pod č. K./XXXX, čo vytvára reálnu a bezprostrednú hrozbu, že správny orgán vklad povolí a tým dôjde k nezvratnému prevodu vlastníckeho práva. Navrhovateľkin brat, J. C. L. B., L., sa na Okresnom súde Prešov domáhal vydania neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil mame A. B., ako aj sestre G. H., povinnosť zdržať sa nakladania s nehnuteľnosťami, ktoré sú predmetom darovania, a to najmä ich prevádzania, zaťažovania, darovania, predávania, založenia až do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci určovacej žaloby o neplatnosť darovacej zmluvy vedenej na Okresnom súde Prešov, avšak Okresný súd Prešov uznesením č. k. 7C/43/2025-22 z 14.11.2025 návrh zamietol. Napokon dodala, že je potrebné neodkladne ustanoviť opatrovníka ad hoc, ktorý bude chrániť majetkové záujmy jej matky tým, že ju bude zastupovať v označených konaniach.

4. Navrhovaný opatrovník, J. C. L. B., L., s podaným návrhom súhlasil.

5. G. H., dcéra A. B., nemala námietky proti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, hoci poukázala na to, že darovať predmetné nehnuteľnosti jej mama chcela, vedela, čo podpisuje. Nesúhlasila, aby ako opatrovník bol ustanovený jej brat, J. C. L. B., L..

6. Osvedčením právne významných skutočností pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd zistil nasledujúci osvedčený skutkový stav:

Podľa lekárskej správy A. M. D., psychiatricky, z 08.10.2025 A. B., narodenej XX.XX.XXXX bol diagnostikovaný Zmiešaný stupeň demencie – stredne ťažký stupeň F 00.2 a Organická afektívna labilita F 06.6. (č.l. 56)

Podľa integrovaného posudku vypracovaného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov z 12.12.2025 (č. l. 57-63) je A. B., narodená XX.XX.XXXX osobou s ťažkým zdravotným postihnutím s výrazným pohybovým obmedzením a s poklesom psychickej výkonnosti, je úplne odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, bol jej priznaný peňažný príspevok na opatrovanie.

Podľa výpisu z listu vlastníctva č. XXXX (č.l. 6 a 41) pre katastrálne územie B., obec B., okres B., nehnuteľnosti evidované na tomto liste vlastníctva a to pozemok parcely registra „C“, parcelné číslo XXX/X, o výmere 468 m², druh pozemku – zastavaná plocha a nádvorie, a stavba – BUDOVA so súpisným číslom XX postavená na pozemku parcely registra „C“, parcelné číslo XXX/X, o výmere 468 m², druh pozemku – zastavaná plocha a nádvorie (ďalej ako „nehnuteľnosti evidované na liste vlastníctva č. XXXX k. ú. B.“), sú vo výlučnom vlastníctve A. B., C. D., narodenej XX.XX.XXXX. Na liste vlastníctva je vyznačená plomba na základe K./XXXX (Darovacia zmluva) a poznámka L./XXXX z 06.11.2025 o vedení

súdneho konania na Okresnom súde Prešov o určenie neplatnosti darovacej zmluvy K./XXXX, N. XXX/XXXX.

Pred Okresným úradom Sabinov, katastrálnym odborom, je pod sp. zn. K./XXXX vedené konanie o návrhu na vklad vlastníckeho práva z darovacej zmluvy v znení dodatku č. 1 uzatvorenej medzi A. B., narodenou XX.XX.XXXX ako darujúcou a G. H., narodenou XX.XX.XXXX ako obdarovanou, predmetom ktorej je darovanie nehnuteľností evidovaných na liste vlastníctva č. XXXX k. ú. B.. Katastrálne konanie je rozhodnutím Okresného úradu Sabinov, katastrálneho odboru č. k. V XXXX/XXXX z 23.01.2026 prerušené na dobu do právoplatného ukončenia súdneho konania vedeného pod sp. zn. 29C/3/2026. (zistené z pripojenej kópie katastrálneho spisu)

Na Okresnom súde Prešov sú okrem tohto konania o nariadenie neodkladného opatrenia, vedené 4 ďalšie súdne konania, ktorého účastníkom/stranou v konaní je A. B.:

- súdne konanie o obmedzenie spôsobilosti A. B. na právne úkony a ustanovenie opatrovníka pod sp. zn. 27Ps/18/2025; vo veci bol vypracovaný znalecký posudok znalcom A. A. O. č. 7/2026, podľa ktorého menovaná trpí demenciou Alzheimerovho typu stredne ťažkého stupňa;
- súdne konanie o určenie neplatnosti darovacej zmluvy uzatvorenej medzi A. B. ako darujúcou a jej dcérou G. H. ako obdarovanou, predmetom ktorej je darovanie nehnuteľností evidovaných na liste vlastníctva č. XXXX k. ú. B.; konanie je vedené na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 13C/44/2025; na strane žalobcov vystupuje J. C. L. B., L., narodený XX.XX.XXXX, I. J. C., narodená XX.XX.XXXX, A. A. G., narodená XX.XX.XXXX a P. E., narodená XX.XX.XXXX a na strane žalovaných A. B., narodená XX.XX.XXXX a G. H., narodená XX.XX.XXXX; žaloba bola dňa 20.02.2026 zamietnutá (k tomu úradný záznam č. I. 80) – žaloba s potvrdením o jej prijatí súdom je súčasťou k spisu pripojenej kópie katastrálneho spisu;
- súdne konanie o neplatnosť odstúpenia A. B. od darovacej zmluvy, kde žalobu podala G. H. a žalovanou je A. B.; konanie je vedené na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 29C/3/2026; žalobkyňa bola súdom vyzvaná na odstránenie väd podania (k tomu úradný záznam č. I. 80) – žaloba s potvrdením o jej prijatí súdom je súčasťou k spisu pripojenej kópie katastrálneho spisu;
- súdne konanie vedené na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7C/43/2025 o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý podal J. C. L. B., L. proti A. B. a G. H. a ktorým sa domáha uloženia povinnosti zdržať sa nakladania s nehnuteľnosťami evidovanými na liste vlastníctva č. XXXX k. ú. B.. Návrh bol zamietnutý uznesením Okresného súdu Prešov č. k. 7C/43/2025-22 z 14.11.2025, ktoré bolo zrušené uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 27Co/1/2026-84 z 29.01.2026 a vec bola vrátená Okresnému súdu Prešov na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Podľa § 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť, najmä aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

11. Podľa § 328 ods. 2 prvej vety CSP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spíňa náležitosti podľa § 326.

12. Podľa § 326 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich

dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva. Podľa § 132 ods. 1 CSP v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

13. Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

14. Z právnej úpravy inštitútu neodkladného opatrenia vyplýva, že toto slúži na bezodkladné zabezpečenie ochrany porušených alebo ohrozených práv účastníkov konania. Neodkladné opatrenie má charakter preventívneho riešenia vzťahov medzi účastníkmi a má miesto vtedy, ak je dôvodná obava, že jeho nenariadením by sa zhoršila pozícia účastníka. Subjekt navrhujúci nariadenie neodkladného opatrenia musí preukázať potrebu bezodkladnej úpravy pomerov.

15. Úlohou všeobecného súdu pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení je zistiť na základe dostupných dôkazných prostriedkov najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, a to bez potreby dodržania formalizovaného postupu štandardného procesného dokazovania, a na podklade osvedčených skutočností následne vo veci rozhodnúť. (porovnaj napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 246/2024-13 z 14.05.2024, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 7Cdo/96/2024 z 27.11.2024) Nariadenie neodkladného opatrenia je opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi, že tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, že táto dočasná úprava je potrebná, že sa v právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvorí nenávratný stav a že sa neprimeraným spôsobom nezasahuje do právnych vzťahov medzi účastníkmi a že účastník nie je obmedzený spôsobom neprimeraným povahe veci. Pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia súd skúma aj to, či návrh je prípustný z hľadiska ústavno-procesných princípov platných v civilnom procese, či je opodstatnený z hľadiska ochrany ústavou zaručených práv a slobôd, ktoré by mohli byť obmedzené, vylúčené, alebo suspendované výrokom neodkladného opatrenia.

16. Podľa § 272 CMP súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

17. Podľa § 29 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“) súd môže ustanoviť opatrovníka aj tomu, pobyt koho nie je známy, ak je to potrebné na ochranu jeho záujmov alebo ak to vyžaduje verejný záujem. Za tých istých podmienok môže súd ustanoviť opatrovníka aj vtedy, ak je to potrebné z iného vážneho dôvodu.

18. Podľa § 67 CSP každý môže pred súdom samostatne konať v rozsahu, v akom má spôsobilosť na právne úkony.

19. Podľa § 68 ods. 1 CSP v rozsahu, v akom nemá fyzická osoba spôsobilosť samostatne konať pred súdom, koná za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník.

20. Podľa § 68 ods. 2 CSP procesný opatrovník je osoba ustanovená z dôvodov uvedených v tomto zákone súdom, ktorý spor prejednáva a rozhoduje.

21. Podľa § 69 CSP súd ustanoví procesného opatrovníka fyzickej osobe, ktorá nemôže samostatne konať pred súdom a nemá zákonného zástupcu. Rovnako postupuje, ak zákonný zástupca nemôže za fyzickú osobu konať alebo ak je nečinný.

22. Podľa § 161 ods. 1 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

23. Podľa § 161 ods. 3 CSP ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý možno odstrániť, súd urobí vhodné opatrenia na jeho odstránenie. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok procesnej podmienky odstrániť, súd konanie zastaví.

24. Podľa § 365 ods. 1 písm. a) CSP odvolanie možno odôvodniť tým, že neboli splnené procesné podmienky. Podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP odvolanie možno odôvodniť tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

25. Podľa § 420 písm. c) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

26. Krajský súd v Banskej Bystrici v rozsudku sp. zn. 14Co/180/2017 z 20.03.2018 konštatoval: „Pokiaľ súd zistí, že nie je splnená podmienka procesnej spôsobilosti, urobí vhodné opatrenie na jej odstránenie. Súd postupuje predovšetkým tak, že v súlade s § 68 ods. 1 CSP bude konať so zákonným zástupcom, prípadne za splnenia podmienok podľa § 68 ods. 2 CSP v spojení s § 69 CSP ustanovením strane procesného opatrovníka. Z dôvodu, že tento procesný nedostatok možno odstrániť konaním so zákonným zástupcom alebo procesným opatrovníkom, klasifikuje ho Civilný sporový poriadok ako nedostatok podmienky konania odstrániteľný. Je nesporné, že súd prvej inštancie takýmto procesným spôsobom postupoval, a to z dôvodu, že nebolo vydané rozhodnutie, ktorým by bola žalobkyňa pozbavená spôsobilosti na právne úkony prípadne rozhodnutie, ktorým by bol obmedzený jej rozsah spôsobilosti na právne úkony, teda určené, ktoré konkrétne úkony by vykonávať nemohla. Keďže existovali pochybnosti v konaní o procesnej spôsobilosti žalobkyne vyplývajúce zo znaleckého posudku K.. D.. U., ktorý bol podaný do trestného konania a je jej súčasťou spisu ČVS: ORP-137/2 VYS-BR-2016, tak správne súd prvej inštancie pristúpil k odstráneniu procesného nedostatku v danom súdnom konaní. Podľa ustanovenia § 69 zákona 160/2015 Z. z. - CSP súd ustanoví procesného opatrovníka fyzickej osobe, ktorá nemôže samostatne konať pred súdom a nemá zákonného zástupcu. V danom súdnom konaní súd vyššie uvedené zákonné ustanovenie použil a žalobkyňu ustanovil procesného opatrovníka. Tento procesný opatrovník následne udelil plnú moc advokátke, ktorá následne zastupovala žalobkyňu v konaní, ale aj súdom ustanovenú procesnú opatrovníčku a po tomto poverení urobila aj procesný úkon, ktorým upravila petit pôvodne podanej žaloby na určenie vlastníckeho práva a Okresný súd v Brezne uznesením pod č. k. 6C/113/2016-66 zo dňa 22.09.2016 pripustil zmenu podanej žaloby. Procesná vada konania bola takýmto spôsobom odstránená, pretože žalobkyňa bola riadne zastúpená advokátom na základe splnomocnenia procesnej opatrovníčky a následne po tomto procesnom úkone už poverená právna zástupkyňa upravila petit podanej žaloby, o ktorom v konečnom dôsledku súd rozhodol, a žalobkyňu právnu ochranu poskytol.“ (obdobne napr. uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 26.10.2022 sp. zn. 6CoP/38/2022, uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10CoCsp/2/2022 z 28.02.2023)

27. Súd konajúci vo veci obmedzenia spôsobilosti na právne úkony/opatrovnícky súd po oboznámení sa s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia a jeho prílohami a po vykonaní dokazovania v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení dospel k právnenému záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný. Navrhovateľka sa domáhala bezodkladného ustanovenia opatrovníka jej mame A. B. na zastupovanie v prebiehajúcich súdnych konaniach a v prebiehajúcim správnom konaní, teda ustanovenia procesného opatrovníka, na čas do právoplatného skončenia konania o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, a to z dôvodu duševného ochorenia menovanej, ktoré ju má robiť nespôsobilou samostatne konať v týchto konaniach, t. j. relevantným procesným spôsobom hájiť v nich svoje majetkové záujmy. Súd v danom prípade nezhliadol potrebu bezodkladne upraviť pomery, a to z dôvodu, že na ochranu potenciálne ohrozeného práva A. B. kvalifikovaným spôsobom brániť svoje majetkové záujmy v prebiehajúcich súdnych konaniach na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 13C/44/2025 a pod sp. zn. 29C/3/2026 už teraz v právnom poriadku existujú a slúžia ustanovenia § 67, § 68, § 69, § 161 CSP. Ustanovenie § 29 OZ nie je možné v danej veci aplikovať, nakoľko toto ustanovenie pojednáva o tzv. hmotnoprávnom opatrovníkovi, nie o procesnom opatrovníkovi (rovnako napr. Števíček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. Komentár. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2019, 183 – 185). Ustanovenia § 67, § 68, § 69, § 161 CSP upravujú procesnú spôsobilosť sporovej strany a procesný postup súdu prejednávajúceho civilný spor pri zistení nedostatku procesnej spôsobilosti strany. Procesná spôsobilosť fyzickej osoby, t. j. spôsobilosť fyzickej osoby samostatne konať pred súdom, sa odvíja od hmotnoprávnej spôsobilosti vlastnými úkonmi nadobúdať

práva a brať na seba povinnosti (od spôsobilosti na právne úkony). Jednou z procesných podmienok konania, ktoré je súd povinný skúmať počas celého konania z úradnej povinnosti, je práve procesná spôsobilosť sporovej strany. Nedostatok procesnej spôsobilosti je pritom odstrániteľný nedostatok podmienky konania. V prípade, ak súd prejednávajúci spor zistí, že sporová strana s ohľadom na jej zdravotný stav (fyzický alebo psychický) nedokáže samostatne konať pred súdom, teda že nespĺňa podmienku procesnej spôsobilosti, tento súd urobí vhodné opatrenie na odstránenie tohto nedostatku, a ak sporová strana nemá zákonného zástupcu (napr. nie je právoplatne obmedzená v spôsobilosti na právne úkony), ustanoví jej procesného opatrovníka (k tomu pozri judikatúru súdov vyššej inštancie – bod 26. odôvodnenia). Súd prejednávajúci spor v konaní pod sp. zn. 13C/44/2025 a pod sp. zn. 29C/3/2026 je povinný ako jednou z procesných podmienok konania sa zaoberať aj spôsobilosťou A. B. ako žalovanej samostatne konať pred súdom s prihliadnutím na jej zdravotný stav, a v prípade, ak vyhodnotí, že nemôže samostatne konať pred súdom, je povinný jej ustanoviť na zastupovanie v konaní procesného opatrovníka, ktorý by bol oprávnený splnomocniť následne aj advokáta k zastupovaniu menovanej v rovnakom rozsahu, v akom by bol oprávnený menovanú zastupovať podľa rozhodnutia súdu procesný opatrovník (k tomu pozri judikát R/ 17/1987).

28. Nakoľko procesného opatrovníka ustanovuje v súlade s § 68 ods. 2 CSP v sporovom civilnom konaní, akými sú aj konania vedené Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 13C/44/2025 a pod sp. zn. 29C/3/2026, súd prejednávaci spor, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, súd konajúci vo veci obmedzenia spôsobilosti na právne úkony/opatrovnícky súd, ako nedôvodný, zamietol. Je dôvodné a logické, že práve súd prejednávajúci spor ustanovuje sporovej strane na zastupovanie v konaní procesného opatrovníka, nakoľko ak súd fyzickej osobe neustanoví procesného opatrovníka napriek tomu, že boli splnené zákonné podmienky, alebo ak ho naopak ustanoví nadbytočne, teda bez splnenia zákonných predpokladov, potom zaťaží svoje konanie vadou, ktorú možno namietať prostredníctvom riadneho i mimoriadneho opravného prostriedku. (§ 365, § 420 CSP)

29. Súd zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu, t. j. aj v časti ustanovenia procesného opatrovníka A. B. na zastupovanie v katastrálnom konaní vedeným Okresným úradom Sabinov, katastrálnym odborom pod sp. zn. V-1476/2025. V konaní nebola preukázaná potreba bezodkladného ustanovenia procesného opatrovníka A. B. na zastupovanie v tomto správnom konaní, keďže toto konanie je prerušené do právoplatného skončenia súdneho konania vedeného pred Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 29C/3/2026 a v prerušenom konaní neplynú lehoty ani sa nevykonávajú procesné úkony. Rovnako zákon č. 71/1967 Zb. Správny poriadok v znení v neskorších predpisov (ďalej len „SP“), ktorý sa primerane aplikuje aj na katastrálne konanie, upravuje inštitút procesného opatrovníka v ustanovení § 16 ods. 2 SP. Podľa tohto ustanovenia správny orgán (okresný úrad) ustanoví opatrovníka aj účastníkovi konania, ktorý je postihnutý duševnou alebo inou poruchou, pre ktorú nemôže konať, a nemá zákonného zástupcu.

30. S poukazom na právne zdôvodnenie v bodoch 26. až 29. odôvodnenia súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. (I. výrok)

31. V opatrovníckom konaní môže súd priznať náhradu trov konania účastníkovi voči inému účastníkovi len na návrh a za splnenia zákonnej podmienky, že priznanie náhrady trov konania je s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Návrh na priznanie náhrady trov v tomto konaní podaný nebol. Súd preto v súlade s § 52 CMP rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. (II. výrok) ods. 2 CMP)

Poučenie:

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov. (§ 357 písm. d) CSP)

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. (§ 127 a § 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62